

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. Č.**, bývajúceho v Ž., zastúpeného JUDr. V. J., advokátom so sídlom v Ž., proti žalovanému **R. so sídlom vo V.**, V.V., IČO: X., zastúpenému Mgr. B. S., advokátom so sídlom v S., **o zaplatenie 6 055,80 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 33 C 211/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 14. októbra 2010 sp. zn. 9 Co 246/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 218,22 € do rúk Mgr. B. S., advokáta so sídlom v S..

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom z 26. apríla 2010 č.k. 33 C 211/2008-71 žalovanému uložil povinnosť v lehote 3 dní zaplatiť žalobcovi 17,12 € s 8,5 % úrokom z omeškania zo sumy 8,56 € od 28. mája 2008 do zaplatenia a zo sumy 8,56 € od 1. apríla 2009 do zaplatenia, ako aj nahradiť 1 522,30 € trov konania; vo zvyšku žalobu zamietol. V odôvodnení uviedol, že nárok žalobcu na zaplatenie 6 055,80 € s príslušenstvom za užívanie poľnohospodárskych pozemkov nachádzajúcich sa v katastrálnom území V. o výmere 2,933 ha je dôvodný len čiastočne. V konaní nebolo totiž preukázané, že by žalovaný v žalovanom období (od 1. júna 2007 do 21. júla 2008) užíval pozemky bez právneho dôvodu, keď naopak výsledky vykonaného dokazovania potvrdili, že právna predchodkyňa žalobcu A. Č. uzavrela s právnymi predchodcami žalovaného, ako i 1. októbra 1999 so žalovaným platné zmluvy o nájme sporných poľnohospodárskych pozemkov. Potom, čo sa žalobca stal vlastníkom sporných pozemkov a vstúpil do právneho postavenia ich prenajímateľa, súd prvého stupňa

vzhľadom na vedomosť žalovaného o tejto zmene vlastníctva, zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi nájomné za obdobie od 1. júna 2007 do 21. júla 2008, pri určení výšky ktorého vychádzal z podmienok dohodnutých v zmluve o nájme uzavretej 1. októbra 1999 prenajímateľkou A. Č.. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 142 ods. 3 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 14. októbra 2010 sp. zn. 9 Co 246/2010 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, ako aj vo výroku o náhrade trov konania, potvrdil a žalovanému uložil povinnosť v lehote 3 dní zaplatiť žalovanému 218,02 € trov odvolacieho konania. Potvrdzujúci výrok odôvodnil tým, že rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.), lebo súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav a tento aj správne právne posúdil. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie s odôvodnením, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), konanie je postihnuté inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Odvolaciemu súdu vytkol, že sa nezaoberal jeho podstatnými prednesmi a vyjadreniami, jeho rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené a v tomto smere uviedol, že i keď § 219 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu, ktorý sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa, obmedziť odôvodnenie svojho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, tento postup prichádza do úvahy iba ak odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého spĺňa zákonné náležitosti; nedostatok odôvodnenia však vedie k nepreskúmateľnosti rozhodnutia a procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Ďalej odvolaciemu súdu vytkol, že mu neumožnil vyjadriť sa k odvolacím súdom aplikovanému ustanoveniu § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré pri doterajšom rozhodovaní nebolo použité, ako i že vec nesprávne právne posúdil. Ďalej namietal, že súdy rozhodovali o tom, čo nebolo predmetom konania, keď napriek tomu, že sa domáhal peňažného plnenia titulom bezdôvodného obohatenia, čiastočne mu priznali plnenie titulom ceny nájmu. Na základe uvedených dôvodov žiadal, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne správne, dôvody uvádzané žalobcom v dovolaní považoval za neopodstatnené a navrhol dovolanie zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie tiež prípustné proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Žalobcom napadnutý rozsudok nevykazuje znaky ani jedného z vyššie uvedených rozsudkov, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. Prípustnosť podaného dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolací súd vzhľadom na § 242 ods. 1 O.s.p. ďalej skúmal, či procesná prípustnosť dovolania nevyplýva z § 237 O.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa

postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobca existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až d/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva. S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté vadou v zmysle § 237 písm. e/ O.s.p. a či postupom odvolacieho súdu nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pokiaľ žalobca namietal existenciu vady podľa § 237 písm. e/ O.s.p. (nebol podaný návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný), dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie bolo touto namietanou vadou postihnuté. Táto vada zmätočnosti konania by bola naplnená vtedy, ak by súdne konanie bolo možné začať iba na návrh a príslušný (žiadny) návrh (žalobu) by žalobca nepodal; o tento prípad však v prejednávanej veci nejde. Z obsahu spisu je totiž nepochybné, že žalobca návrh na začatie konania o zaplatenie 182 437 Sk s príslušenstvom podal (viď č.l. 1 a nasl. spisu); žalobcom v žalobe zvolená právna kvalifikácia uplatneného nároku nie je pre súd rozhodujúca a záväzná.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalobcovi realizáciu jeho procesných práv.

Pokiaľ žalobca namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (nepreskúmateľnosť), treba uviesť, že nie každá procesná nesprávnosť, ku ktorej dôjde v priebehu občianskeho súdneho konania, je relevantná z hľadiska procesnej prípustnosti dovolania. S niektorými najzávažnejšími, taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú zmätočnosť, spája Občiansky súdny

poriadok priamo prípustnosť dovolania (viď § 237 O.s.p.); vady tejto povahy sú zároveň aj prípustným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Niektorým vadám inej procesnej povahy majúcim za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (s tzv. iným vadám konania) pripisuje Občiansky súdny poriadok význam v tom zmysle, že ich považuje za relevantný dovolací dôvod (viď ustanovenie § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorý možno uplatniť v dovolaní, ale len pokiaľ je procesne prípustné. Uznesením občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo odporučené uverejniť v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, v ktorom tento súd dospel k právnomu názoru, že „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“. Tento rozsudok bol v uvedenej zbierke publikovaný ako R 111/98. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je názor zaujatý v uvedenom judikáte plne opodstatnený aj v prejednáwanej veci. Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti súdneho rozhodnutia súdu nižšieho stupňa ako dôvodu zakladajúceho (len) tzv. inú vadu konania pritom vyplýva aj z ďalších rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 140/2009, 2 M Cdo 18/2008, 3 Cdo 249/2008, 3 Cdo 9/2009, 3 Cdo 290/2009, 3 Cdo 338/2009 a 5 Cdo 290/2009). Preto sama skutočnosť, že v konaní prípadne došlo k procesnej vade tejto povahy (nepreskúmateľnosť rozhodnutia), nemôže v danom prípade založiť prípustnosť dovolania žalobcu, lebo nejde o vadu v zmysle § 237 O.s.p.

S účinnosťou od 15. októbra 2008 Občiansky súdny poriadok (zákon č. 384/2008 Z.z.) v ustanovení § 213 ods. 2 O.s.p. ustanovuje, že ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

Dovolací súd zistil, že v danom prípade odvolaciemu súdu nevznikla poučovacia povinnosť v zmysle § 213 ods. 2 O.s.p., nakoľko odvolací súd v porovnaní so súdom prvého stupňa pre rozhodnutie vo veci nepoužil nové ustanovenie právneho predpisu (podľa žalobcu malo ísť o ustanovenie § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité. Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa posudzovali platnosť nájomnej zmluvy z 1. októbra 1999 (jej časti týkajúcej sa predmetu nájmu) podľa rovnakého

ustanovenia § 37 Občianskeho zákonníka a právny úkon v tejto časti vykladali v súlade s ustanovením § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Doplnenie odôvodnenia právneho názoru o platnosti nájomnej zmluvy v časti predmetu nájmu aj o priamy odkaz na ustanovenie § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka v rozsudku odvolacieho súdu (viď str. 3 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu) nemožno považovať za aplikáciu doteraz nepoužitého zákonného ustanovenia pri rozhodovaní v danej veci ako to má na mysli § 213 ods. 2 O.s.p. Z výkladového pravidla právneho úkonu uvedeného v § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka totiž vychádzal pri svojom rozhodovaní aj súd prvého stupňa, keď sporný právny úkon vykladal aj podľa vôle účastníkov, ktorí daný právny úkon urobili (viď str. 7 odôvodnenia rozsudku súd prvého stupňa), i keď výslovne v odôvodnení svojho rozhodnutia ustanovenie, podľa ktorého právny úkon vykladal neuviedol, resp. na jeho aplikáciu neodkázal. Preto nebolo povinnosťou odvolacieho súdu postupovať podľa § 213 ods. 2 O.s.p. a jeho procesný postup v dôsledku toho nevykazuje vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Žalobca v dovolaní vyslovil aj nespokojnosť s právnym posúdením veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p. (viď napríklad rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005 a sp. zn. 4 Cdo 165/2003). I keby teda tvrdenia žalobcu o založení rozhodnutia na nesprávnom právnym posúdení boli prípadne aj opodstatnené, nezakladalo by to prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p.

Žalobcom tvrdená neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení, z ktorých podľa jeho názoru vychádzali pri rozhodovaní súdy nižších stupňov, môže mať (prípadne) dopad na vecnú správnosť rozhodnutia, avšak skutočnosť, že súdy (prípadne) z takýchto skutkových zistení vychádzali, nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 O.s.p., a teda ani prípustnosť dovolania žalobcu podľa tohto ustanovenia.

K námietke žalobcu, že súdy z vykonaných dôkazov dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, treba dodať, že súd neodníme účastníkovi možnosť pred ním konať ani tým, že (prípadne) nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov; jeho rozhodnutie môže byť síce z tohto dôvodu vecne nesprávne, ale to ešte samo osebe nevedie k zmätočnosti rozhodnutia a nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Zo všetkých uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru o procesnej neprípustnosti dovolania žalobcu. Jeho mimoriadny opravný prostriedok preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaný podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a trovy tohto konania vyčíslil. Dovolací súd mu priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ho zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia z 25. marca 2011 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 232/2010 Z.z. (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 210,81 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,41 €)] predstavuje spolu 218,22 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2011

JUDr. Daniela Su ě a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková